

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2024-03-01
Meddelad i Uppsala

Mål nr
7513-23

KLAGANDE

[REDACTED]

MOTPART

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommuns beslut
2023-11-15

SAKEN

Särskilt boende enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.**Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun**

(kommunalförbundet) beslutade den 15 november 2023 att avslå [REDACTED] [REDACTED] ansökan om särskilt boende. Som skäl för beslutet angavs att [REDACTED] behov inte är omfattande nog och att hon bedöms uppnå en skälig levnadsnivå i hemmet.

[REDACTED] yrkar att hon ska beviljas särskilt boende och för i huvudsak fram följande. Hon känner sig ensam, otrygg och orolig i sin lägenhet. Hon har inga närstående släktingar som make eller barn och har ett stort behov av att få bo tryggt med trygg hjälp nära tillhands. Även den sociala biten behöver tillgodoses. Vid hembesöket var inte biståndshandläggaren vaksam på allt hon förde fram. Biståndshandläggaren gick inte igenom hennes bostad och var inte heller vaksam på hur hon, på grund av sin onda rygg, tog sig fram. Hon linkar fram och måste använda sig av kryckor och allt oftare rullator även på dagtid som stöd. Hon känner sig vinglig och är mycket orolig för att ramla. Ett fall skulle innebära katastrof för hennes onda kropp. Hon har opererat båda sina höfter och fallolyckor är betydligt värre för en person som är höftopererad. Hennes badrum är funktionellt dåligt för en äldre person. Hon måste backa in med sin rullator och ta tag i handfatet för att kunna sätta sig på toaletten och när hon behöver hjälp finns det inte plats för fler därinne. Hon har stora problem med tillagning av mat. Hon har svårt att röra sig och det finns en stor risk för fall. Hon har även stora svårigheter med att ta sig ut från lägenheten. Det är vissa felaktigheter i utredningen. Det stämmer inte att hon ibland bara använder krycka eller att hon har sagt att hon tycker att det är roligt att laga mat och att hon är duktig på det. Det stämmer inte heller att hon tycker att hon klarar sig själv. Hon har alltid klarat sig själv men gör inte det längre. Hon har dessutom fått mycket oro.

Kommunalförbundet anser att överklagandet ska avslås och för i huvudsak fram följande. Det åligger den enskilde att framföra det underlag som är relevant för utredningen. Handläggaren tog till sig den information som framkom under mötet och som ligger till grund för beslutet. Vid genomgång av badrummet visade det sig att badrummet är litet, men att [REDACTED] har hittat strategier för hur hon ska förflytta sig i badrummet. Av utredningen framgår på flera ställen att [REDACTED] har besvär av sin onda rygg, vilket också ligger till grund för utredningen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har enligt 4 kap. 1 § SoL rätt till bistånd för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Genom det bistånd som lämnas ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Enligt 5 kap. 4 § SoL ska socialtjänstens omsorg om äldre inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Socialnämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

Det finns inte en obegränsad frihet för den enskilde att välja sociala tjänster. Utgångspunkten bör vara att även äldre med omfattande behov ska ges möjlighet att kunna bo kvar i eget boende. När behovet av tillsyn eller kraven på trygghet och säkerhet inte längre kan tillgodoses i det egna hemmet bör det finnas möjligheter att flytta till en särskild boendeform. Om hälsan sviktar eller om de yttre förhållandena förändras på ett avgörande sätt är det inte lika självklart för alla att vilja bo kvar i den egna bostaden även om hemtjänstinsatser erbjuds. Tilltagande fysisk svaghet kan leda till en känsla av otrygghet och till social isolering. Även sådana aspekter måste beaktas vid en

helhetsbedömning av frågan om den enskilde alljämt är tillförsäkrad en skälig levnadsnivå vid kvarboende i den egna bostaden. Detsamma gäller hänsynen till den enskildes egna uppfattning, oavsett om den enskilde inte har någon obegränsad frihet att välja sociala insatser. (se prop. 1996/97:124 s. 89, prop. 2000/01:80 s. 91 och RÅ 2007 ref. 86).

Det följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer att det är den som ansöker om en förmån, i detta fall särskilt boende, som ska göra sannolikt att förutsättningarna för att beviljas den sökta förmånen är uppfyllda.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att [REDACTED] har fört fram kritik mot nämndens handläggning. Förvaltningsrätten utövar dock inte tillsyn över nämnden. Det har inte heller framkommit att det har funnits sådana brister i nämndens handläggning att målet ska visas åter till nämnden. [REDACTED]

[REDACTED] kritik mot nämndens handläggning lämnas därför utan vidare åtgärder från förvaltningsrättens sida. Vad förvaltningsrätten har att pröva i målet är om [REDACTED] har behov av särskilt boende för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Av kommunalförbundets utredning framgår bland annat följande. [REDACTED]

[REDACTED] har uppgett att hon är ensam och rädd för att ramla. Hon har även uppgett att hon har svårt att gå och att det blir värre. Hon är sedan tidigare beviljad trygghetslarm och har hjälp med städ, tvätt och inköp. Hon försöker gå ut på kortare promenader men uppger att det tar emot att gå ut. Hon vill inte ansöka om hemtjänst i dagsläget. Vidare framgår att [REDACTED] har uppgett att hon har ont i ryggen på grund av förslitningsskador och att detta gör att hon är rädd för att ramla. Hon har också berättat att hon har svårt att gå och att hon går med kryckor eller rullator. Hon har även uppgett att hon ser och hör sämre än vad hon har gjort tidigare och att hon känner sig ensam och orolig.

Av utredningen i målet framgår vidare att [REDACTED] har ett visst hjälpbehov och hennes ålder talar för hennes problem och hjälpbehov kommer att öka. Förvaltningsrätten ifrågasätter inte heller att hon känner sig ensam och otrygg. Det har dock, enligt förvaltningsrättens mening, inte framkommit att hennes fysiska besvär är så omfattande att hennes behov inte kan tillgodoses genom utökade insatser. [REDACTED] har inte heller inkommit med något underlag till stöd för att hennes fysiska, psykiska och sociala hjälpbehov är av sådan omfattning att hennes behov inte kan tillgodoses i det egna hemmet. Det har inte heller framkommit någonting som tyder på att hemtjänstinsatser inte skulle tillgodose hennes behov. Förvaltningsrätten anser mot bakgrund av detta att [REDACTED] inte har gjort sannolikt att hon i dagsläget är i behov av bistånd i form av särskilt boende för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-03)

Felix Holmgren
förvaltningsrättsfiskal

Nämndemännen Andreas Andersson, Ann Christine Björkman och Staffan Linder har deltagit i avgörandet.

Målet har beretts av förvaltningsrättsnotarien Emma Asplund.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.